

KIRJA-ARVOSTELU

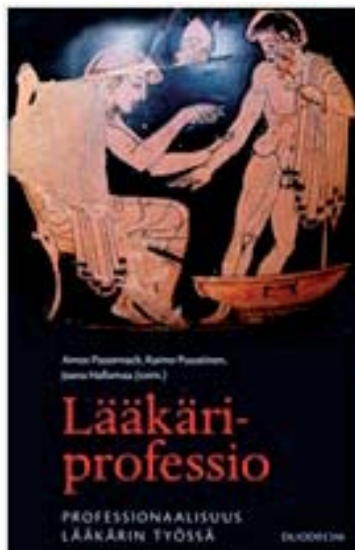
Lääkäriprofessio. Professionaalisuus lääkärin työssä.

Kirjassa kolmetoista kokenutta kirjoittajaa on koonnut yhteen ajatuksiaan lääkäriprofessiosta. Se avaa ikkunoita myös eläinlääkäriprofessionaalisuuteen. Teoksen arvoja, etiikkaa, kollegiaalisuutta ja koulutusta koskevat tekstit ovat usein suoraan sovellettavissa eläinlääkäreihin.

Esimerkiksi **Heikki Pälven** kirjoituksen *Lääkäri yhteiskunnan palvelijana* alku voidaan muuntaa eläinlääkäreitä koskevaksi seuraavasti: ”*Eläinlääkäriprofession yhteiskunnallisen aseman edellytyksenä on, että ammattikunnan jäsenet sitoutuvat eläinlääkärin ammattiin kuuluviin eettisiin ja ammatillisiin normeihin ja arvoihin. Näiden toteuttaminen käytännössä edellyttää profession autonomiaa: eläinlääkärillä on oikeus hoitaa potilasta oman harkintansa mukaan, jota ohjaavat eläinlääketieteen etiikka ja ajantasainen eläinlääketieteellinen tieto parhaasta mahdollisesta hoidosta*”. Eläinlääkärin potilaan kannalta paras mahdollinen hoitoratkaisu saattaa olla eutanasia, koska eläinlääkäriprofession sitoo myös eläinten hyvinvointia koskeva eetos. Teoksessa tuomitaan ihmisen eutanasia, koska ”sen salliminen uhkaa lääkäriprofession etiikkaa ja yhtenäisyyttä” (**Amos Pasternack**).

Harri Hemilän kappale *Näyttöön perustuva lääketiede ja lääkärin harkinnan vapaus* pohtii EBM:n (Evidence Based Medicine) ongelmia varsin kiintoisesti ja monipuolisesti. Hänen perusteltu kantansa on, että näytön puute ei välttämättä rajoita lääkärin autonomiaa. Hän viittaa myös joidenkin *Käypä hoito* -suositusten ohjeisiin, joissa on sekä näyttöön perustuva että perustumattomia ohjeita.

Eläintenomistajat, jotka tulevat vastaanotolle valmiin Google-haulla saadun diagnoosin kanssa, ovat tuttuja kaikille klinistä eläinlääkäripraktiikkaa tehneille. **Ilkka Kunnamon** artikkelissa *Tietotekniikka potilaiden ja lääkäreiden käytössä* kir-

joittaja paneutuu myös potilaisiin tiedon käyttäjinä. Hän on huolissaan sosiaalisen median välittämästä väärästä tiedosta ja hakutulosten vääristymisestä kaupallisten vaikutusten takia. Lopulta hän kuitenkin toteaa: ”Kun potilas luottaa lääkäriin, hän luottaa myös lääkärin neuvoon, mistä tietoa kannattaa etsiä. Lääkereseptin rinnalla on jo liikuntaresepti. Olisiko tiedonhaku-resepti tarpeellinen?”

Eläinlääkärivastaanottojen ketjuuntuminen on tuonut mukanaan kysymyksiä, joita käsitellään myös **Raimo Puustisen** kirjoituksessa *Lääkäri ja yksityinen terveystalouden tuottaja*. Pohdinta pääomasijoittajien motiiveista on kiintoisa: ”Pääomasijoittajan intressinä ei ole terveydenhuollon kehittäminen sinänsä, vaan yrityksen arvon kasvattaminen”. Puustinen käsittelee myös turhien tarpeiden luomista – asia, johon myös eläinlääkärit joutuvat ottamaan kantaa vastaanottoja tehostaessaan. Tähän liittyvät joidenkin eläinlääkärivastaanottojen aiheettomat toimenpiteet,

kohtuuttoman suuret laskutukset ja ennen kaikkea epäonnistunut kommunikointi potilaan omistajan kanssa.

Suomen Lääkärilehden vastaavana päätoimittajana työskennellyt **Hannu Ollikainen** pohtii lääkärin ja median suhdetta monipuolisesti ja antaa ohjeita myös niille, jotka haluavat käyttää mediaa hyväkseen. Eräs osa hänen selkeää sanomaansa on, että ”Some-viestinnän yhteydessä on syytä muistuttaa siitä tosiseikasta, ettei sähköisessä viestinnässä mikään ole yksityistä tai salaista. Ei, vaikka päällepäin siltä näyttäisi.”

Suosittelen teosta kaikille etiikasta ja eläinlääkäriprofessionaalisuuteen kiinnostuneille ja ennen kaikkea nuorille kollegoille, joiden harteilla on profession tulevaisuus. Eittämättä tulee myös mieleen, löytyisikö eläinlääkäriammattikunnasta kirjoittajia, jotka avaisivat useampia ikkunoita oman profession erityispiirteisiin, vaikkapa eläinsuojeluun, eläinten hyvinvointikysymyksiin ja elintarvikevalvontaan.

Eläinlääkäri Jukka Kuussaari

Amos Pasternack, Raimo Puustinen, Jaana Hallamaa (toim.): *Lääkäriprofessio. Professionaalisuus lääkärin työssä*. Duodecim, 2017. ISBN: 9789516568730.

Kirjan voi ostaa Fennovetin kirjakaupasta www.fennovet.fi.